

Hem>Rättsliga åtgärder>Rättshjälp

Rättshjälp

Slovakien

### 1 Vilka kostnader uppstår vid en rättegång och vem måste som regel betalar dem?

Rättegångskostnader utgörs framför allt av parternas och deras ombuds kostnader, inklusive domstolsavgifter, ersättning för förlorad arbetsförtjänst för parterna och deras juridiska ombud, kostnaden för anskaffning av bevis, en notaries arvode och utlägg för handlingar som företagits i egenskap av boutredningsman, en testamentsexekutors arvode och utlägg i ett arvsförfarande, tolkarvoden och advokatarvoden om parten företräds av en advokat. Parterna i målet bär sina egna och sina ombuds rättegångskostnader. Gemensamma kostnader betalas av parterna i förhållande till deras medverkan i målet och rättsprocessen.

Om en part tilldelas en advokat för att företräda parten betalar staten advokatens utlägg och arvode.

I arvsförfaranden betalar arvingen notariens arvode och utlägg, förutsatt att dödsboet inte är insolvent. Om det finns flera arvingar betalar de dessa kostnader i förhållande till nettovärdet på deras andel av kvarlåtenskapen. I andra fall bärs dessa kostnader av staten.

### 2 Vad exakt är rättshjälp?

Begreppet rättshjälp definieras i lag nr 327/2005 om tillhandahållande av rättshjälp till behövande personer och ändring av lag nr 586/2003 om juristyrken och ändring av lag nr 455/1991 om näringsverksamhet (näringslagen), i dess lydelse enligt lag nr 8/2005 (*rättshjälpslagen*). Paragraf 4 a i rättshjälpslagen har följande lydelse: "Med rättshjälp avses tillhandahållandet av juridiska tjänster till berättigade personer enligt denna lag så att de kan utöva sina rättigheter, inklusive, i synnerhet, juridisk rådgivning, bistånd i utomrättsliga förfaranden, inbegripet tvistlösning genom medling, upprättandet av inlagor till domstolar, representation i domstol och företagandet av handlingar i samband med detta, samt befrielse från betalning av alla eller delar av tillhörande kostnader."

Mer information finns på [rättshjälpscentrumets webbplats](#), som också finns på [engelska](#).

### 3 Vilka krav måste uppfyllas för att man ska få rättshjälp?

Rättshjälpscentrumet erbjuder också preliminärt samråd.

Alla fysiska personer kan använda sig av preliminära samråd. Det preliminära samrådet inriktas på att

förklara villkoren för beviljande av rättshjälp,

tillhandahålla grundläggande juridisk rådgivning,

påvisa risken för att en tidsfrist missas i ett visst ärende,

hjälpa till med att fylla i en ansökan om rättshjälp.

Ett preliminärt samråd föreskrivs för ett mål, en gång och högst en timme. Enligt rättshjälpslagen ska en avgift på 4,50 euro tas ut för ett preliminärt samråd.

Enligt de villkor som anges i rättshjälpslagen kan rättshjälp beviljas alla fysiska personer vid inhemska tvister. I gränsöverskridande tvister kan rättshjälp dock endast beviljas fysiska personer som har sin hemvist eller vanliga vistelseort i en medlemsstat (detta inbegriper alla EU-medlemsstater utom Danmark).

Med *berättigade personer* avses fysiska personer som beviljats rätt till rättshjälp genom ett slutligt beslut från rättshjälpscentrumet efter att de har bevisat att de uppfyller de villkor som anges i § 6 i rättshjälpslagen.

Med *utländska berättigade personer* avses fysiska personer som uppfyller de villkor som anges i rättshjälpslagen för rätt till rättshjälp i gränsöverskridande tvister och vars rätt till rättshjälp har beviljats i ett slutligt beslut från rättshjälpscentrumet.

Med *inhemska berättigade personer* avses fysiska personer som permanent eller tillfälligt bor i Slovakien och ansöker om rättshjälp i en annan medlemsstat i vilken den behöriga domstolen handlägger den gränsöverskridande tvisten.

**Fysiska personer har rätt till rättshjälp om de samtidigt uppfyller följande tre villkor** (dessa villkor måste uppfyllas av fysiska personer vid tvister inom landet; personliga insolvensförfaranden omfattas inte av dessa bestämmelser):

**a) Den fysiska personen befinner sig i materiell nöd**, dvs. uppbär existensminumbidrag och tillhörande förmåner, har en inkomst som inte överstiger 1,4 gånger existensminimum (eller inte överstiger 1,6 gånger existensminimum i det fall rättshjälp ges med sökandens bidrag enligt de villkor som lagen fastställer) och har inte råd med juridiska tjänster med sina egna medel (handlingar som styrker inkomstnivån får inte vara äldre än tre månader).

**b) Talan är inte uppenbart oggrundad.**

**c) Tvistens värde överstiger värdet av den minimilön som fastställs i tillämplig lagstiftning** (detta gäller inte tvister där värdet av tvisten inte kan fastställas, till exempel när beslut fattas om föräldrars rättigheter och skyldigheter avseende underåriga).

### 4 Beviljas rättshjälp för alla typer av rättegångar?

Enligt rättshjälpslagen får rättshjälp endast beviljas i civilrättsliga, arbetsrättsliga och familjerättsliga mål, i skuldavskrivningsmål enligt särskild lagstiftning, i rättegångar vid en förvaltningsdomstol och, i sådana fall, även i rättegångar vid den slovakiska författningsdomstolen (inhemska tvister).

I gränsöverskridande tvister får rättshjälp beviljas enligt rättshjälpslagen i civilrättsliga, arbetsrättsliga, handelsrättsliga och asylrättsliga mål, i administrativa utvisningsmål, i mål som rör förvar av en tredjelandsmedborgare, i mål som rör en sökandes förvar, i mål som rör beviljande av asyl och, i sådana fall, även i mål inför en förvaltningsdomstol och mål vid Slovakiens författningsdomstol, och till personer för vilka en arbetsrättslig lag har upphört att gälla enligt särskild lagstiftning i mål som rör ingivandet av en ansökan om brådskande åtgärder.

Straffrättsliga frågor faller utanför rättshjälpscentrumets behörighetsområde.

### 5 Finns det särskilda förfaranden för nödsituationer

Ja, om sökande riskerar att missa en tidsfrist kan de ansöka till rättshjälpscentrumet om tillfällig rättshjälp samtidigt som de ingår sin ansökan. I så fall måste de visa att det finns risk för att de kommer att missa en viss tidsfrist. Rättshjälpscentrumet fattar då snabbt ett beslut om att bevilja tillfällig rättshjälp, innan den fattar sitt beslut om huruvida sökanden har rätt till rättshjälp.

### 6 Var finns ansökningsformulären för rättshjälp?

Ansökningsformulär finns på [rättshjälpscentrumets webbplats](#) och vid alla rättshjälpscentrum.

### 7 Vilka handlingar ska bifogas en ansökan om rättshjälp?

De dokument som krävs är handlingar som styrker de sakförhållanden som anges i ansökan liksom handlingar som visar att sökanden har otillräckliga tillgångar (de handlingar som visar att sökanden har otillräckliga tillgångar får inte vara äldre än tre månader).

#### **8 Var ska ansökan om rättshjälp lämnas in?**

Vid rättshjälpscentrumet på den ort där sökanden har sin hemvist, är tillfälligt bosatt eller har sin vanliga vistelseort. Mer information finns på [rättshjälpscentrumets webbplats](#).

#### **9 Hur tar man reda på om man har rätt till rättshjälp?**

Rättshjälpscentrumet fattar beslut om huruvida rättshjälp ska beviljas inom 30 dagar från mottagandet av ansökan (60 dagar vid gränsöverskridande ansökningar). Beslutet skickas med rekommenderat brev och överlämnas personligen till adressaten, eller skickas elektroniskt med en autentiserad elektronisk signatur med hjälp av sökandens aktiverade elektroniska brevlåda.

#### **10 Vad bör jag göra om jag har rätt till rättshjälp?**

På uppmaning av rättshjälpscentrumet ska sökanden ingå ett avtal om rättshjälp direkt med centrumet eller med den utnämnda advokaten och ge centrumet eller den utnämnda advokaten fullmakt att företa de handlingar som är förknippade med beviljandet av rättshjälp inom tre månader från det att det slutliga beslutet om beviljande av rättshjälp meddelades.

#### **11 Vem väljer advokat om man har rätt till rättshjälp?**

I beslutet om att bevilja rättshjälp utser rättshjälpscentrumet en advokat, en juridisk rådgivare från centrumet eller en medlare som ska företräda den berättigade personen i domstolen eller i ett medlingsförfarande, när detta är nödvändigt för att tillvarata dennes intressen.

#### **12 Täcker rättshjälp alla rättegångskostnader?**

Genom rättshjälpscentrumets beslut beviljas antingen full rättshjälp, rättshjälp där sökanden står för 20 procent av rättegångskostnaderna eller ingen rättshjälp alls.

#### **13 Vem står för övriga kostnader, om man bara har rätt till begränsad rättshjälp?**

Ej tillämpligt.

#### **14 Omfattar rättshjälp även överklaganden?**

Ja, rättshjälp beviljas också för ordinarie och extraordinära överklaganden och verkställighetsförfaranden.

#### **15 Kan rättshjälp dras in innan rättegången avslutas (eller till och med återkallas efter rättegångens slut)?**

Ja, rättshjälp kan dras in innan rättegången avslutas. De omständigheter som kan föranleda att rättshjälp dras in regleras i § 14 i rättshjälpslagen.

Rättshjälpscentrumet kan dra in rättshjälp

om den berättigade personen inte samarbetar med centrumet eller den utnämnda advokaten,

om den berättigade personens inkomster eller ekonomiska situation förändras under förfarandet och han eller hon inte längre uppfyller villkoren i § 6.1 a för fortsatt rättshjälp,

om den berättigade personen försummar att ingå ett avtal med den utnämnda advokaten eller underlåter att ge centrumet eller den utnämnda advokaten fullmakt inom tre månader från det slutliga beslutet om beviljande av rättshjälp,

om det framkommer att sökanden beviljats rättshjälp på grundval av oriktig eller ofullständig information,

eller om den berättigade personen inte svarar på en sådan begäran som avses i § 13.3 (dvs. en begäran från centrumet att inom åtta dagar styrka att man fortfarande har rätt till rättshjälp).

#### **16 Går det att överklaga ett avslag av en rättshjälpsansökan?**

Om förfarandet har avbrutits i enlighet med förvaltningsprocesslagen (t.ex. på grund av att de begärda handlingarna inte har lämnats in) är det möjligt att överklaga i administrativa förfaranden inom 15 dagar efter mottagandet av beslutet.

Om förfarandet eller närmare bestämt rättshjälpsansökan inte beviljades enligt lag nr 327/2005 i dess ändrade lydelse (t.ex. på grund av att talan uppenbart är ogrundad eller på grund av att sökanden inte uppfyller inkomstkriteriet) är det möjligt att överklaga till en förvaltningsdomstol genom en förvaltningsrättslig åtgärd inom 15 dagar från mottagandet av beslutet.

Ett beslut om avslag på en rättshjälpsansökan ska inte enbart innehålla de uppgifter som anges i särskild lagstiftning (dvs. förvaltningsprocesslagen nr 71 /1967, i dess ändrade lydelse) utan också informera sökanden om att han eller hon, såvida det inte sker någon förändring av sökandens inkomst eller ekonomiska situation, inte kan inge någon ny ansökan i samma mål förrän sex månader efter det att det första beslutet meddelades.

#### **17 Medför ansökan om rättshjälp att preskriptionstiden avbryts?**

En ansökan om rättshjälp medför i regel inte att preskriptionstiden avbryts. Det enda undantaget är tidsfristen för att väcka talan vid en förvaltningsdomstol.

Om en sökande, innan han eller hon väcker talan, begär att rättshjälpscentrumet ska tillhandahålla en advokat enligt särskild lagstiftning avbryts tidsfristen för att väcka talan i en förvaltningsdomstol från och med den dag då begäran görs till dess att det slutliga avgörandet om ansökan har meddelats.

Om det finns risk för att tidsfristen överskrids och om det inte är uppenbart att begäran har lämnats in under tidspress (på tidsfristens sista dag) kan rättshjälpscentrumet besluta att rätten till rättshjälp med avseende på en viss processuell åtgärd (t.ex. att väcka talan, delta i en förhandling osv.) preliminärt bör beviljas redan innan ansökan om rättshjälp har prövats. Detta kan till och med göras flera gånger för olika processuella åtgärder, förutsatt att det är möjligt att korrekt identifiera de förfaranden och rättigheter som kan strida mot preskriptionstiden, och förutsatt att de handlingar och bevis som lämnats in tillsammans med eller specificeras i begäran gör det möjligt att utföra den berörda processuella åtgärden.

Enligt lagen får centrumet också i efterhand debitera kostnaderna för förfarandet till det belopp som fastställs i särskild lagstiftning, om det av bedömningen av villkoren för rätt till rättshjälp framgår att sökanden inte uppfyller dessa villkor.

Senaste uppdatering: 22/03/2024

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.